

Koncept letošnje publikacije iz zbirke DEKD

Koncept letošnje publikacije iz zbirke DEKD, ki sta ga oblikovala dr. Janez Bogataj in dr. Vito Hazler:

1. šege in navade:

- življenjske šege
- letne šege
- delovne šege
- festivali
- praznovanja in prazniki

2. verovanja:

- ljudsko verovanje (vraže in prazne vere)
- verske skupnosti (avtohtone)
- verske skupnosti (druge)

3. jezik (način sporazumevanja, izražanja):

- imena
- narečja
- komuniciranje (pisno, SMS, mobi, telefon, pogovor itd.)

4. besedna umetnost:

- grafiti
- pregovori
- reki
- pripovedi
- legende
- pripovedniki
- bukvniki

5. branje:

- bralne navade
- tiskani mediji
- knjige (leposlovje, strokovna literatura...)

6. likovno obzorje - ne iz estetskega, temveč iz funkcionalnega vidika (primer: stensko okrasje v različnih okoljih in zgodovinskih obdobjih):

- ljudska umetnost
- panjske končnice
- naivna umetnost
- likovna društva

7. pevska kultura:

- petje
- pevci
- pesmi

8. glasba:

- glasbila (tradicionalna, sodobna)
- godci
- godčevstvo
- narodnozabavna glasba
- glasbena poustvarjalnost (Kurja koža)
- glasbeniki (J. Gallus Petelin, Ipavci, A.M. Slomšek, Miroslav Vilhar, Marjan Kozina, Bojan Adamič, Slavko in Vilko Avsenik, Adi Smolar, Andrej Šifrer idr.)

9. plesi:

- kmečki
- meščanski
- grajski
- maturantski plesi
- novodobni plesi
- plesne šole

10. dramatika in gledališče:

- pasijon
- pastirske igrice
- lutkarstvo
- ljudske igre
- narodno (ljudsko) gledališče
- opera in balet

11. prosti čas in zabava (primer: vključevanje osnovnošolskih otrok v raziskovanje - prostega časa in konjičkov svojih prednikov):

- igra odraslih
- otroška igra
- prosti čas
- konjičkarstvo (zbirateljstvo)

12. izviri znanja (primer: knjižnica predstavi primerjavo, kako so ljudje iz različnih virov pridobivali znanje v preteklosti in danes):

- ustno izročilo - prenos znanja (delovno okolje /mojster na vajenca/, družinsko okolje /mati na hči ali oče na sina/
- branje
- govorni in vizualni mediji (npr. pojav radia in TV)
- izobraževanje - splošno (kako se je razvijalo šolanje; potovanja, ogledi razstav, predavanja, seminarji idr.)

13. zdravilstvo:

- ljudsko zdravilstvo
- ljudska veterina
- alterantivna medicina
- uradna medicina
- uradna veterina

14. znanje o rastlinskem svetu

15. znanje o živalskem svetu (primer: vključiti Morsko Biološko postajo)

16. znanje o vremenu (primer: ribiči imajo in poznajo svoje zakonitosti o vremenu)

17. zgodovinska zavest in geografsko obzorje

18. tehnično znanje (kako človek zna in je znal reševati tehnične težave):

- mlin na veter
- plavajoči mlin
- izumiteljstvo (npr. vetrna črpalka v Solinah, preureditev pralnega stroja za pranje črev)
- izvirne obrtniške spretnosti (npr. poznavanje in obdelava lesa, kamna, gline, slame, kovin; krovstvo, naravna barvila idr.)

Posebna vsebinska sklopa nesnovne kulturne dediščine zajemata dediščino avtohtonih etničnih skupin v Sloveniji (Italijani, Madžari, Kočevski Nemci, Srbi, Romi, ostanki kolonistov) in nematerialno dediščino Slovencev v zamejstvu in svetu.